

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitală : Pentru 1 an 30 lei ; 6 luni 15 lei ; 3 luni 8 lei.
In Districte : „ 1 an 36 lei ; 6 luni 18 lei ; 3 luni 10 lei.
In Străinătate : „ 1 an 48 lei ; 6 luni 24 lei ; 3 luni 12 lei.

Director : D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrațiune, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București ; și la corespondenții ziarului din județe.
In Hamburg : La Adolf Steiner, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.
Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia : Se va adresa la AGENȚIA LIBRE, Paris, 50, rue de Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNCIURILE :

Linie mică pe pagina IV 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefrancate se refuza. — Articollj nepublicați nu se înapoiază.
Pentru inserți și reclame, redacțiunea nu este responsabilă. (

SCIRI TELEGRAFICE

DIN ZIARELE STREINE.

Viena, 7 Mai.

Se vorbește că un giuvaerghi vinez a fost însărcinat de către familia Orleans să cumpere diamantele coroanei franceze ce se vînd în Paris.

Sydney, 7 Mai.

Din Numea se anunță că d. Chanvot s'a instalat ca reședinte francez, în insulele Wallis, asupra cărora Franța și-a stabilit protectoratul de cât-va timp.

Berlin, 7 Mai.

Reichstagul a votat creditele extra-ordinare ale bugetului suplimentar pentru administrațiunea militară, precum și legile de împrumut.

Londra, 7 Mai.

Se afirmă în cercurile bine informate că lordul Salisbury ar fi autorizat pe sir Drummond Wolff să accepte termenul de trei ani pentru evacuarea Egiptului, dacă Poarta va ceda asupra unor puncte din proiectul englez, mai ales asupra reocupării Egiptului în caz de turburări după evacuare și asupra comandamentului trupelor egiptene de ofițeri engleji.

Roma, 7 Mai.

După informațiunile venite la ministerul afacerilor streine achizițiunea cea nouă spaniolă pe coasta Mării Roșii, care a fost ieri obiectul unei interpelări în Camera deputaților, n'ar fi de cât un simplu depou de cărbuni situat în afară de posesiunile și de sfera de acțiune a Italiei.

La Reforma, organ al d-lui Crispi, ministru de interne, desminte că familia regală ar avea de gând să ofere daruri Papel cu ocaziunea jubileului său sacerdotal.

Bruceles, 8 Mai.

Corespondentul din Petersburg al ziarului Nord prevede o soluțiune apropiată a chestiunii bulgare și crede că există deja un început de înțelegere.

Același corespondent vorbește și despre o turnură favorabilă, ce a luat negocierile relative la delimitarea frontierelor afgane.

Madrid, 8 Mai.

Camera deputaților a adoptat cu 216 contra 50 voturi introducerea tribunalelor cu jurați. Republicanii și reformiștii au votat pentru conservatori contra.

Paris, 8 Mai.

Nava Champagne avea pe bord ca la 100 pasageri și 900 emigranți. Se crede că s'a înecat 50 emigranți și 3 matroz. Toți pasagerii și echipajul navei Ville de Rio a scăpat. Se speră că Champagne va putea fi mișcată din loc diseară.

Dresda, 7 Mai.

Adunarea generală germană de colonizațiune, întrunită sub președinția prințului de Hohenlohen-Langenburg, a adoptat o propunere, ca această societate să se contopească cu societatea din Berlin pentru colonizarea germană.

SERVICIUL TELEGRAFIC AL ROMÂNIEI LIBERE.

Lisabona, 10 Mai.

Camera a adoptat cu mare majoritate moțiunea de încredere în politica Cabinetului. Ministrul afacerilor streine este însărcinat cu interimul marinel.

Londra, 10 Mai.

Ieri s'a deschis expozițiunea americană a artelor, invențiunilor și manufacturilor. Douăzeci mil persoane asistau la această ceremonie.

Paris, 10 Mai.

Camera Deputaților a reintrat în ordinea zilei și a reînceput discuțiunea legii militare.

(Agence Libre).

A se vedea ultime știri pe pag. III-a.

București, 29 Aprilie 1887.

Dacă ascuți pe cei dela putere, răsturnarea lor este un pericol pentru Stat. Ei par că ar vroi să scuze necorectitudinea ce caracte-

rizează guvernarea lor prin năsuința ce ar avea de a salva niște interese superioare ale acestei țări.

Cari să fie aceste interese superioare?

Spunem drept, nici nu le bănuim măcar. Nedomirirea noastră în această privință merge departe: înțelegem bine necesitatea absolută ca partidul d-lui I. Brătianu să părăsească puterea, dar nu înțelegem ce foloase ar putea el să aducă țării prelungindu-se starea de lucruri actuală.

Ce idee mare, idee de acelea cari nu suferă amănare sau cel puțin a cărei amănare întârzie progresul, ar rămânea nerealizată dacă colectivității ar trece astăzi în opozițiune?

În afacerile interioare, nu e la ordinea zilei nici una din acele mari reforme cari sunt făcute necesare de starea actuală a țării. Sunt în discuțiune legi de o importanță deosebită, sunt cerute altele tot de o asemenea importanță; dar colectivității nu posedă nici una din calitățile indispensabile pentru a le duce la bun sfârșit.

Dacă s'a prezentat legea instrucțiunii, o lege asupra căreia deosebirile de partide trebuie să tacă și cercetarea ei să se facă numai obiectiv, colectivității a înălțat-o până acum din discuțiune. De altminteri, activitatea lor din ultimele sesiuni parlamentare vorbește în de ajuns despre incapacitatea cu care guvernează ei; în ce privește legile organizatoare, această activitate trece puțin peste zero, rămânând ast-lel mult dedesubtul punctului pină unde ar trebui să meargă.

Și cât de mult este de făcut în această țară! Cei cari și dau seama de necesitățile ei au dat liber curs speranțelor lor când s'a proclamat independența și regatul și au zis: acum începe o eră nouă. Pină atunci, atențiunea generală fusese neconținut îndreptată în alte părți; de atunci înainte, poziția internațională a țării fiind determinată, activitatea celor dela cărmă putea fi îndreptată mai cu seamă la afacerile interioare. Pentru aceasta însă, pentru a fi la înălțimea exigențelor situațiunii, nu este îndestulător numai câteva idei generale, credința în vitalitatea națiunii și alte credințe cari sunt, la timpuri, bune; se mai cerea o clară concepțiune a nevoilor țării. Și concepțiuni clare nu s'a văzut nici nu se va putea vedea la colectivități. De unde eră nouă a fost expresiunea speranței că nevoile numeroase ale țării aș să înceapă să fie cu atențiune esaminate și înțelept satisfăcute, astăzi a ajuns o expresiune de ridicul, atât de mult largimea coprinsului ei este de nepotrivită cu realitatea creată de partizanii d-lui I. Brătianu.

Așa dar, în politica interioară, răsturnarea guvernului actual nu aduce amănarea aplicării nici unei idei mari.

Dar în politica esteroară?

Nu e de trebuință să insistăm mult asupra răspunsului la această întrebare. Se știe de toți că junimiștii au susținut întotdeauna politica esteroară urmată acum de guvernul Brătianu. Vom zice însă că nu lui ei aparține paternitatea acestei politici. Ea a început a fi urmată înainte de 1876 și va continua să fie urmată și după căderea de la

putere a colectivității. Situațiunea politică în care se găsește Europa dictează bărbaților noștri de stat linia lor de purtare, și această linie de purtare nu este urmată numai de un partid.

De ce atunci guvernării iaă atitudinea ca și când ar fi un pericol pentru Stat ca ei să fie răsturnați de la putere? Pentru că densii nu vor mai conduce Statul, nu este nici un rău. Poate că pericolul vine de acolo că opozanții vor deține frânele guvernului?

Ni se pare ușor a răspunde. Nu știm care guvernamental a spus că guvernul liberal a făcut multe reforme, că sunt atât de multe aceste reforme încât a venit timpul ca țara să le digereze. Dacă este adevărat aceasta, dacă oratorul guvernamental, a avut dreptul să ia puterea. Aceasta nu se poate contesta.

Să nu ni se zică că scandalurile produse de o parte din opozițiune depărtează pe întreaga opozițiune dela guvern. Starea țării noastre, ténără în practica constituționalismului, explică multe. Dar credem că guvernamentalii nu cred avantajos pentru densii să primească o discuțiune pe acest teren.

Dacă însă nu vedem ce se perde prin răsturnarea guvernului actual, vedem ce se câștigă.

Partidul dela puterea ajuns, după unsprezece, ani de guvernare la complectă neputință. Este atât de sărac în oameni, încât ministerele nu se mai încredințează unor persoane care să le conducă cu pricepere, ci ele se încredințează pe alte considerațiuni. Nu e trebuință să precisăm mai mult, atât de caracteristic este modul cum distribue d. Brătianu portofoliile ministeriale.

Apoi scandalurile ce s'au dat pe față în timpul din urmă, au probat până la ce grad de necorectitudine este ajuns partidul guvernamental.

Răsturnarea guvernului actual va trebui dar să aducă încetarea acestei stări de lucruri. Că o va aduce este neîndoios, căci cei din opozițiune au avantajul că nu sunt uzați de unsprezece ani de guvernare, că din contra ei au tras multe învățăminte din această lungă guvernare. Dacă n'ar rezulta de cât atât din răsturnarea guvernului Brătianu, tot e mult.

CRONICA ZILEI

În timpul șederii sale în Iași, Regele a primit din partea d-lui Max Honnigmann un *Inn Regal*, op muzical, și o rugăciune în limba română, amândouă compuse de d-sa.

La Bacău a căzut alaltăieri o ploaie abundentă. De asemenea a ploat la Balta-Albă, Bêrlad, Broșteni, Buhuși, Calafat, Codăești, Fălticeni, Găești, Herța, Huși, Iași, Ivesți, T.-Măgurele, Mamornița, Mihăileni, Ocna, Panciu, Pașcani, Ploești, Predeal, R.-Sărat, Roman, Ștefănești, Teacui, Urlești, Valea Călugărească, Vaslui, Vulcan și Zimnicea.

La Constanța și Mangalia vânt mare; la Mangalia marea agitată, La Sinaia de asemenea a fost alaltăieri-noapte ploaie cu furtună.

Se scrie din Dorohoiu României, că angina diferică seceră de cât-va timp noua

generațiune într'un mod spăimântător, și că prin sate și cătune nu se mai ține minte de când n'a călcat picior de medic și de când nu s'a mai văzut un pic de medicamente.

Voceea Covurluiului spune că în ziua de 26 ale curentă a fost la Galați, din ordinul d-lui ministru de lucrări publice, tot consiliul său tehnic compus din d-nii ingineri Pavelescu, Țerșanu, Iorceanu, Zeuceanu, Eni și Capuțineanu, spre a studia și ași da părerea, precum se află din svon public, 1. asupra resiliării, numai pentru Galați, a contractului de întreprindere a construirii docurilor; 2. asupra lucrurilor ce s'ar putea face pentru punerea în circulațiune a tunelului Galați-Barboși care a costat trei milioane de franci (în aur) și este primit de trei ani, și cu toate acestea nu poate fi pus în circulațiune, și 3, spre a evalua mașinile fabricii de chibrituri, mașini pe care Statul voește să le ia asupra sa pe cale de espropriere.

În onoarea d-lui George Bariț delegații conferinței naționale din Sibiu au dat în ziua de 26, un banchet la care au luat parte 130 de persoane. Bêtrânului publicist i s'a făcut un dar de 2400 florin spre ași publica memoriile; femeile române i-au dat un condei de aur.

Societatea Crucea Roșie Română a primit prin d. general Racoviță, comandantul corpului IV de armată, suma de lei 4267, și 45 b. produsul balurilor date de ofițerii din garnizoanele Iași, Folticeni, și Botoșani, cât și 116 lei și 50 b. subscriși de ofițerii regimentelor 14 dorobanți, 4 artilerie și 8 călărași.

Comitetul central al sus numitei societăți exprimă, în numele societății, viile sale mulțumiri atât d-lui general Racoviță, cât și ofițerilor din corpul 4 de armată pentru inițiativa ce au luat precum și tuturor persoanelor care au dat concursul lor în folosul acestei instituțiuni.

Comitetul central mai exprimă mulțumiri și d-lor ofițeri din garnisona Pitești pentru suma de 440 l. 45 b., produsul balului dat în acea garnisonă, cum și d-lor ofițeri ai regimentului 3 dorobanți pentru suma de lei 140.

Ieri s'a ținut la ministerul domeniilor licitațiune publică pentru rearendările pentru neplată de câștiri a mai multor moșii de ale Statului din centrul București.

D. Galeriu, inspector silvic a fost însărcinat—spune V. N.—să facă o anchetă în privința incendierei pădurii Statului Lunăcești, din județul Bacău, despre care am vorbit, să cerceteze cauzele cari au dat naștere acestui desastru.

Afară de pădurea sus numită au mai luat foc și alte păduri particulare din vecinătate.

Redacțiunea ziarului *Rumänische Lloyd* s'a mutat în Hanul cu tel Nr. 11 (str. Lips-cani).

CONFERINȚA DIN SIBIU

La 25 Aprilie s'a ținut în Sibiu prima ședință a Conferinței generale electorale a delegaților români. În această ședință s'a dat citire raportului comitetului electoral permanent al partidei naționale române despre activitatea sa din periodul 1884—1886—87. În a doua și ultima ședință, de la 27 Aprilie, adunarea primește în unanimitate fără desbatere următoarea rezoluțiune:

Representanții alegătorilor români din mai toate părțile locuite de Români de sub coroana sf. Stefan decid:

1) A susține și pe viitor programa adoptată la 1881 și 1884 cu un mic

adaos la punctul 7, în care se zice că «partida națională va lupta contra tuturor tendințelor de maghiarisare manifestate din partea organelor statului», la care se adaugă: sau fie din ori-care altă parte, —acest adaus referindu-se mai vèrtos la noua aparițiune, la sforțările de maghiarisare prin reuniuni maghiare.

2) A susține politica de rezistență pasivă în mod absolut pentru Românii din Transilvania.

3) Cu privire la Românii din părțile bănășene, în fața continuului experiențe de abuzuri oficiale la alegeri, de nedreptăți la compunerea listelor, de influențări, de violențe și de presiuni prin dregătoriile administrative, de corupțiuni cu bani, cu mâncări și hêuturi, de amenințări și răsunări contra acelor cari au curajul de a se opune acelor nelegale și nemorale mijloace.

Considerând că prin aceste mijloace poporul se demoralizează sistematic și în loc de iubire inimile se umple de desgust și dispreț pentru instituțiunile liberale și ehier și pentru scopurile statului și ale societății culte, precum acelea se urmăresc de sus de la putere, prin care greșită atitudine a puterii, patriotismul și toate virtuțile cetățenești neîncetat se subsapă și ruinează în popor, ceea ce neapărat trebuie să nască cele mai grele și periculoase consecințe pentru viitorul patriei, pentru pacea, progresul și cultura popoarelor;

considerând că în special și imediat în ce privește asemenea mod de procedere se face imposibilă libertatea electorală, expresiunea adevăratei voințe a alegătorilor, și prin urmare falșul se introduce în viața publică a țării, se falsifică adevărata situațiune a administrației și a opiniei publice, se ascund toate relele dinaintea chiar acelor, care chemați și putincioși ar fi de ale vindeca;

considerând că este una din cele mai sacre datorități patriotice și morale a inteligenței respective conducătorilor poporului de a feri — atât prin sfat onest și serios poporul de asemenea destinațiune și cădere, cât și patria și Tronul și cultura printr'o ținută națională a poporului — de asemenea pericol;

din toate aceste considerațiuni, abstracțiune făcând după experiențele câștigate în timpul celor din urmă câte-va perioade legislative sub actualul guvern al țării, Dieta Ungariei nu ne oferă nici o garanție de control în ceea ce privește aplicarea legilor votate de ea și sancționate de coroană,

conferința enunță și pentru acele părți abstenința dela alegeri și chiar dela mișcările electorale pentru alegeri, autorisând comitetul ca între acele puține cercuri electorale în părțile ungare și bănășene, în cari interesele programelor respective ale partidei noastre cer admiterea de candidaturi și alegeri de partida noastră, la inițiativa aceluia în înțelegere cu comitetul central se poate face excepțiune.

4) Această atitudine, recomandată de conferința poporului român și cu motivele ei exact și special expuse și explicate printr'un memoriu în numele acestei conferințe, prin mijlocirea unei deputațiuni să se aducă la Preaînalta cunoștință a Coroanei în scopul de a fi aprepțiată cum merită ea, iar nu cum o denunță adversarii.

5) Pentru executarea programelor și a rezoluțiunilor acestei conferințe se numește un comitet central de 11 membri însărcinându-se a face în marginile legilor tot ce va găsi de lipsă și folositor atât cu privire la cele mai deaproape alegeri pentru Dieta, cât și față cu alegerile municipale și peste tot pentru apărarea cauzei române naționale și pentru luminarea opiniei publice în țară și străinătate, în care privință se recomandă cea mai viue și neadormită activitate

Comitetul executiv: Babeș, Barițiu, Eugen Brote, Coroianu, dr. Lucaciu, dr. Mușeșianu, Nicolae Negruțiu, dr. Oncu, George Popa, Slavici,

SOCIETATEA GEOGRAFICA ROMANA

Premiul D. A. Sturdza (1000 lei)
Premiul Ioan Fătu (500 lei)

Conformându-se dorinței d-lor donatori, biroul publică următorul concurs:

1. Se instituie trei premii de 500 lei fiecare, pentru cea mai bună prelucrare a unui dicționar geografic, topografic și statistic pentru ori-care județ din România, afară de județele deja premiate, adică Dâmbovița, Dorohoi și Tutova.

2. Acest dicționar va cuprinde descrierea județului, plâșilor, (ocoalelor, plaiurilor), comunelor (orașelor, târgurilor, sateelor, cătunelor), locurilor istorice, a riurilor, pârâelor, gârelor, lacurilor, insulelor, munților, dealurilor, șesurilor și apelor minerale.

3. Descrierea județelor, a plâșilor, plaiurilor se va face pe larg arătându-se situația, hotarele (naturale sau artificiale), întinderea, clima, calitatea solului, muștii și riurile, producția agricolă, industrială și comercială, a căilor de comunicație, împărțirea administrativă, judiciară, militară și bisericească, precum și centrurile cele mai populate și mai productive.

4. La descrierea fie cărei comune (oraș, târg, sat sau cătun) se va da:

a) Numele actual obicnuit și oficial (în transcrierea fonetică) precum și numele ce l'a mai avut în vechime.

b) Situația naturală, fixându-se pe râuri și munți, precum și altitudinea lor d'asupra nivelului mării, pe cât va fi posibil.

c) Populația și etnografia (atât pe comune cât și pe sate și cătune, dându-se numărul contribuabililor, a familiilor și a sufletelor).

d) Producerea agricolă, industrială și comercială. Numărul vitelor pe comune, sate și cătune.

e) Arătarea institutelor de cultură, de bine-facere, a fabricelor precum și a monumentelor celor mai însemnate. Numărul bisericilor și a deservenților, precum și a școlilor cu statistica elevilor.

f) Istoricul comunei, arătându-se evenimentele cele mai însemnate în istoria țării care s'au petrecut într'nsa.

5. Pentru elaborarea dicționarului pentru ori-care județ, se dă un termen până la 1 Decembrie 1887.

6) Manuscrisurile se vor trimite la vicepreședintele societății cu numele autorului sigilat și cu un mot.

7) Manuscrisurile premiate devin proprietatea Societății.

8) Manuscrisurile nepremiate se vor înapoia după cerere; societatea însă își rezervă dreptul să utilizeze părțile ce va crede de cuviință din lucrările nepremiate.

Vice-președinte, general G. Manu.

Secretar-general, George I. Lahovari.

București, 15 Februarie 1887.

ȘTIRI ECONOMICE

Adevărul Vilcei ne spune că lucrările la băile din Călimănești și Bivolarii se urmează cu mare activitate; de asemenea că în curând vor începe și lucrările la băile din Govora.

Cele două însemnate stațiuni balneare Călimănești și Govora vor fi deschise cel mai târziu până la 1-iulie.

NOSTALGIA

Nostalgia, boala de țară, boala întoarcerii (nostos în grecește) este o nevroză intelectuală, afectivă, unde domină dorința energetică și repede de a revede țara în care te-ai născut. Este un fel de nebunie

parțială, o varietate de melancolie care nu este, poate, de cât exasperarea bolnăvicioasă a acestui sentiment al naturii, amorul de cămin. Contrariu celor-lalte nevroză, a căror ravaje sunt în raport direct cu civilizația, nostalgia se leagă cu deosebire de oamenii simpli și chiar primitivi, de Bretoni, de Elvețieni, de Corsican, de Bavarezi, de toți adevărații țărani, născuți în sate izolate, în mijlocul (înțururilor pitorești și veseli. În sufletele lor puțin complexe s'au împlintat adinec afecciuni atingătoare; de parte fiind de țara lor, indivizii aceștia trăiesc neincetat cu ea. Incapabili d'a uita vechile tradiții ale lor, sunt neconștienți în prada acestei pasiuni neastimpărate a aduceri aminte, și acest ricardoo del tempo felice este, după vorba lui Dante, cea mai acută durere, când e omul nenorocit.

Nostalgia se întinsește cu deosebire în armată și în marină. A fost cunoscută și în vechime. Nostalgia face pe Calypso nemîngăiată de plecarea lui Ulyse pe care l'apucare de odată nespuse dorință de a și revede țara. În Franța veche, regimentele Elvețienilor erau celebre pentru aprinsele lor aspirații către frumoasele vălcele ale Elveției: guvernul francez s'a văzut nevoit să desființeze în regimentele acestea cântecul național elvețian *Ranz des vaches* ale cărui accente deșteptau la muntenii aceștia amintirile și părerea de rău după iubita lor patrie și aduceau necumate dezertări. Nostalgia era într'o vreme destul de epidemică: se citează cu deosebire epidemia care biciu, sub Convenție, armata Moselei și lagărul de la Montreuil în 1803; în nesfârșitele războaie al celui d'intei Imperii francez contagiunea nervoasă a sinuciderii și a nostalgii fură destul de frecvente pentru a necesita mai multe ordine de zi—foarte curioase și literare—chiar de mână lui Napoleon.

În streinătate, dorul de țară băntue cu deosebire printre Scoțieni (*homes sickness*), Bavarezi (*heimweh*) și Negri, după cum vedese naivele cântice din Martinica și din Guadelupa.

În Franța, Bretania este provincia care dă cel mai mare număr de nostalgici: o epidemie gravă de dor de țară cuprinse pe nobili în timpul asediului Parisului.

Nostalgia atinge foarte rar pe meridionali, în armată.

Simptomele boalei prezintă în genere trei grade; însă mersul ei este une-orî prea repede și poate chiar s'atrage moartea în câteva zile. Omul atins de nostalgie este deocamdată neliniștit, tăcut, mîhnit, trist, nespuse de deșcurajat. Caracterul său ajunge aspru; se gîndește neîncetat la țara unde s'a născut; încoale nimic nu l'poate distra. Cu toate acestea se rușinează de slăbiciunea lui și nu spune nimului ce suferă; otează des. Nu trece mult și starea aceasta de durere morală atrage o slăbiciune, o oboseală fizică însemnată: atunci vin tulburările de hrană care slăbesc grozav pe bolnav. Foamea fuge și hrana, luată în silă, este numai decât dată afară. Bolnavul îl este gura uscată, o ține deschisă, ochii îi sunt roșii, se uită în vîzduh; fața îi se albăște, pielea i se usucă. Are crize de plîns, se plînge de palpitații, de dureri de cap, de insomnie. Acum vin de obicei frigurile, bolnavul slăbește, pierde ori-ce dorință genvezică. Insomnia slăruie, sau este întreruptă de vise urite; în visele acestea bolnavul nostalgic vede tot-d'auna satul în care s'a născut. Une-orî apar și idei delirante unde domină dorința d'a se sinucide și agitația sistemului nervos tulburat de ideea fixă.

Acest scenario patologic s'agravează până la moarte, care vine în mijlocul unui marasm mal mult sau mai puțin prelungit: în genere diarea sau apăsarea vie aduce mintuirea și în acest din urmă caz doctorii au aface cu cea formă studiată de ilustrul Broussais sub numele de *fièvre seacă a melancoliștilor*. Alteorî, iarși, bolnavul

moare cu convulsii și dureri generalizate: în cazul acesta autopsia arată leziunile meningitelor sau congestiunea centrelor neurovoase. În Algeria nostalgia a luat adeseori forma febrilă și disenterică.

Chiar în gradul d'intei, și în forma sa cea mai atenuantă, boala de țară este gravă. Ea deschide ușa tuturilor boalelor și cu deosebire dispune pe marinari la scorbut și pe soldați la frigurile tifoide.

În nostalgie țara pierdută nu e poate singurul lucru care se regretă. Omul regretă adeseori și dulcele și bunătățile pe care le-a gustat acolo și pe cari e silit să le compare cu amarăciunea fără leac a prezentului. Ura d'o meserie e capabilă să atragă dorul de țară care e destul de rar la un expatriat prea fericit; după prea dreapta expresiune a lui Ch Laséque «nu căminul său îl regretă nostalgicul, ci supunerea de care vrea să fugă!», Examinarea repede a condițiilor cari favorizează izbucnirea boalei de țară va veni de sigur în sprijinirea opinii noastre. Boala de țară atinge pe exilați (Ovidiu), pe emigranții nenorociți (Alsacienii-Lorenii în Algeria,) pe deținuții; pe bolnavii din spitale; nostalgia băntuie groaznic pe timpul hidos al vinzării negrilor, printre bieții sclavi, cari se spinzurau și se îneca cu miile... Nostalgia vine mai des seara de cât dimineața; iarna de cât vara. La femeii nostalgia e foarte rară, atinge pe slujnici și pe lucrătorii cari au fugit de la țară și au venit în centrele mari. În armată în sfîrșit e aproape constantă la recruți.

O distracție vie, o fericire neașteptată, exerciții violente, mîngăeri inteligente, o hrană bună pot vindeca nostalgia la început, atunci când încă se poate face reacțiunea. Mai adeseori însă tratamentul moral este tot așa de neputincios ca și tratamentul farmaceutic și bolnavul se poate vindeca numai întorcându-se în pripă în țara lui. Dacă se lasă să treacă vreme, organismul se deteriorează cu încetul și chiar remediul întoarcerii ajunge nefolositor și atunci nostalgicul se sinucide.

PROCESUL D-LUI PANU

Sala tribunalului e plină de lume, ca și în ziua precedentă.

D. Panu ridică o a doua excepție de necompetență. D-sa susține că e deosebire între Rege și persoana Sa, că tribunalul e competent să judece numai delictele în contra persoanelor Regelui iar nu și cele în contra autorităților regale. — D. procuror zice că d. Panu se înșală dacă crede că se poate face deosebire între Rege și persoana Sa. Persoana Regelui e o ficțiune, un complex de atribuții.

După replica d-lui I. Lahovari și o delibereare ce ține aproape un ceas, tribunalul respinge excepția ridicată de d. Panu.

O a treia excepție o ridică d. Blareberg. D-sa și d. Păucescu sunt de părere că delictele prevăzute de art 77 c. p. sunt două, nu unu și același. Un delict din aceste două ține de dreptul comun, celalalt e delict politic. D. Panu prin articolul său *Omul periculos* au atătat la revoltă, a comis o crimă politică, și crimele politice cad în competența juraților, nu în a tribunalului ordinar. — D. procuror susține și pentru această a treia excepție că tribunalul e competent. D. N. Fleva, replicând, arată că tribunalul, nu ministerul public, are dreptul să califice fapta; că din articolul d-lui Panu d. procuror a luat numai cuvinte izolate, nu ideea principală, în brodarea acuzației sale; că nu se poate susține serios că delictul d-lui Panu nu e delict politic. D. N. Blareberg completează pe d. Fleva în demonstrația că afacerea ce se judecă e pur politică. Dar tribunalul res-

pinge și această a treia excepție de necompetență, și anunță că se va ține ședința de noapte pentru judecarea fondului.

În timpul desbaterilor, avocații apărării au adus aminte tribunalului că pe când d. Orășanu, insulătorul Regelui de odinioară, e director al gazetei oficiale și decorat de actual guvern, d. Panu e tras la bara justiției și amenințat cu pușcări, deși mult mai puțin vinovat.

În ședința de noapte s'a tratat afacerea în fond. Au vorbit dd. Panu și Fleva; vorbirea d-lui Panu a ținut trei ore.

La 2 ore după miezul nopții tribunalul respinge opoziția d-lui Panu, mîntînînd în tocmai sentința dată.

D. Panu va face apel.

ECOURI STREINE

Conte hoț. — Temps spune, că într'o zi o femeie, elegant îmbrăcată, a fost surprinsă pe când strecura în buzunarul unui individ, care o însoțea, o pungă furată de la un tractor. Femeia și bărbatul au fost conduși la poliție, unde cel din urmă a declarat următoarele: «Eu sunt comitele de la Cassetery. Acum doi ani am stat a-restat patru luni preventiv inculpat fiind, că așa fi otrăvit pe soacrămea. De atunci am trăit în miserie; ne mai avînd nimic am trebuit să recurg la hoție».

Acestea s'au constatat de adevărate.

Pe mare. — Într'una din nopțile trecute nava *Ajaccio* s'a isbit cu nava *Asie* la Barcelona. Nava *Asie* s'a scufundat. Echipajul și o parte din pasagerii au putut fi scăpați. Numărul celor dispăruți nu e cunoscut.

Foc. — Nu numai la noi, ci și în Ungaria au fost multe incendii în timpul din urmă. În comnele Eperjes, Nagy-Karoly, Kurtics și Toroko pagubele sunt de mai multe milioane. Trei mii de persoane sunt fără adăpost și în cea mai mare miserie. Au pierit în flăcări mulți copii.

Deosebirea este însă, că în Ungaria se adună pretutindeni bani spre a veni în ajutorul nefecierilor.

Sinucidere. — În luna Aprilie s'au înregistrat în Viena 28 cazuri de sinucidere, din cari 22 s'au comis de bărbați și 6 de femei. În Martie au fost 29 sinucideri.

Dar. — Primatul Ungariei. Simor. a dăruit diocesele de Gran biblioteca sa de 40000 tomuri, bogata sa galerie de tablouri, celebrul său cabinet de monete și o colecție de rarități.

Primații noștri nu dăruiesc nici papagal, de cât numai datorii!

Medic. — Când cine-va e bolnav, simte valoarea sănătății și de aceea doctorilor le merge bine. Un prinț indian din Indiile engleze a oferit 175,000 fracți celebrului medic din Londra, Anderson Critchett, ca să se ducă în India spre a l'vindeca de o boală. Doctorul, după o matură chibzuire, a respins propunerea. Se temea, să nu se bolnăvească el în locul Indianului.

— Doctore, dă-mi un sfat!... am pierdut cu desăvîrșire somnul și toate încercările mele, toate medicamentele pe cari le-am luat au fost de prisos... Ce trebuie să fac să dorm?

— Ai încercat chloralul, opiul, bromurul?
— Toate le-am încercat.
— Atunci să te silești să fii ales senator!

In poliția corecționară:
— Preveniți recunoști că ai furat punga reclamantului?

— Da, domnule președinte, însă asta am făcut-o numai din slăbiciune; de două zile nu luasem nimic!...

— M'asți prinde, scumpe, că nu cunoști chiar cari sunt păcatele capitale?

— Te înșeli, scumpă doamnă. Sunt șapte; pizma, mânia, lăcomia...

— Prea bme, însă nu știu că mai e și un al optulea, și cel mai rău din toate....

— Care?

— Politica.

— Mă pricepl d-ta, scumpe vecine?... M'am deșteptat azi dimineață cu desăvîrșire lipsit de inteligență, zăpăcit, prost...

— Și cum te culcași aseară?

— Ca de obicei.

VINZARI ȘI ARENDARI DE MOȘII

Maize, 30 Aprilie se vor vinde de veți în București mai multe moșii de ale Statului în corpuri întregi.

Licitatiuni se va ține la ministerul domeniilor.

De asemenea se vor vinde prin licitație ținută la Iași mai multe bunuri mari și mici de ale Statului.

Aceste licitațiuni vor avea loc în zilele de 8 și 4 Iunie.

În zilele de 12 și 15 Mai se vor ține, la ministerul domeniilor, și la prefecturile Iași și Craiova, licitațiuni pentru arendări de moșii de ale Statului pe periodul 1888—1893.

CRIME — DELICTE — ACCIDENTE

CAPITALA

Sinucidere. — Ieri după amiază un individ a voit să omoare, cu un cuțit, pe femeia Paulina, servitoare la otelul Kirazi, însă din norocirea ei a atins-o numai la brațul drept. Ateatorul și-a virat apoi cuțitul în pântec. Se crede că amândoi trăiau în neînțelegeri.

Incercare de sinucidere. — Alături că pitanul de roșiori Neșoiu, ce se află cu escadronul la Slobozia, a încercat să se sinucidă, trăgându-și o lovitură cu revolverul. Pacientul se află în stare desperată. Rana se zice că este mortală. Ieri a plecat la Slobozia un medic-hirurg militar.

JUDEȚE

Foc mare. — Ieri noapte a fost la Bacău un foc mare care a consumat 12 prăvălii.

Focul a provenit de la un pod, în care se urcase un rîndaș cu lumina aprinsă, dela care luă foc finul.

Alt foc. — Ieri noapte pe la ceasurile 11½ a izbucnit un incendiu la casele preotului Mihail Dragomir, situate pe strada Isvorul, în Galați. Cu tot ajutorul dat la timp de pompieri, focul a consumat întreaga clădire, reușindu-se numai a-l localiza. Se bănuște, spune *Galații*, că incendiul ar fi luat naștere dintr'o bucătărie, ce era lipită de case.

Mușcați de căine turbat. — Un căine turbat a mușcat alături în Iași,— spune *Liberalul* — pe doi oameni care imediat au fost transportați la spital. Căinele a fost ucis de către un Oltean care și el în acel moment era să fie mușcat.

ALICE MARTIN

LEGENDA UNUI MORMENT

I.

Când ajunse împăratul pe ruinele vechii Jol îmbrățișă cu puternică privire ținutul acesta unde trăise un oraș înfloritor. Marea întinsă se deslășura la picioarele sale; talazurile, albastre ca scroabeala, ciucurate cu spumă, păreau că mîngăie țărmașii acestor minunat. Migdalii și lăunii, din vârful dealurilor, își mișcău capetele legănați de adierea caldă. Via, înlănțuindu-și frunzele ușoare cu virtuosele ramuri ale măslinului s'apleca împreună cu el d'asupra izvoarelor reci ca ghița în care venea prepelita să și stingă setea și d'alungul prăpăstiiu maslinii își frîngeau crăicile lor cenușii.

O tufă minunată de trandafiri înflorea în locul unde și oprise Juba cătărul său alb potcovit cu argint. Mirosul îmbătător al acestor flori frumoase pe cari le iubeau Românii îl făcu să tresară din privirea lui și ochii săi mari, cu pleoape grele, niște ochi fișii ca de idol, cōzură pe trandafirul

înblăsamitor; un rob tîner dintre cei ce l'însoțeau, ghicind dorința împăratului, rupse craca cea mai frumoasă și cu un gest tîneresc, plin de respect și de grație, îl ridică până la obrazul monarhului. Trandafirul aceștia fură după aceea închinăți Dianei și cultivați în grădinile care l'înconjurau templul.

Ofranda aceasta grațioasă fixă voința șovăitoare a lui Juba. Holarii îndată să fundeze pe locul acesta capitala sa mauritanică și să ridice cu măreție ruinele anticiei cetăți. Nu trecu mult și un oraș nou ieși din pămînt, alb și vesel, plin de viața zgomotoasă a cetăților orientale unde muzica și poezia își dau liber avînt pe strade, unde se culege pe orice fel de vreme struguri și flori.

Fu botezat Julia Cesarea.

Azi poartă numele Șerșel și este unu din cele mai delicioase porturi după coasta algeriană.

II.

În atriumul luxosului său palat, pe un pat de cyru încastrat cu fildeș, acoperit tot cu un covor făcut din piei de cărtițe și unde sunt grămădite în locul unde se pune capul, perine de mătase în fața drojdiilor de vin cu broderii fine și strălucitoare, se odihnește Juba după ieșirea lui din baie. Aerul este încărcat de parfumuri grele; ambră, nardul, zmirna se mistue în cătuile de bronz. Un havuz asvirlă mărgăritarele l'icuide într'un basin de onyx; ele se desolvă căzînd și frageda lor pulbere lustru-este frunzelul uriaș al palmierilor și al pi-

perilor. Iar pe d'asupra orașului adormit numai zgomotul valurilor cari se fărîmișesc de silinci se nalță în lumina uluitoare a miezului zilei și răsună în urechia împăratului ca o muzică depărtată.

O perdea mare babilonică, pe care se reprezintă o vinătoare din vechime și tot aparatul ei, tremurau ușor dându-se la o parte pentru ca să poată trece o roabă tîneră. Tunica de gaz care o acopere lasă să se străvăză albaștrii corpului ei și contururile delicate ale bustului său svelț. O cingătoare cusută cu lapislazul și cu rubine îl țince soldurile; o panglică de argint îl leagă lungu pîr galben ca aurul; niște cercei în formă de lebădă se leagă lângă obrazii ei; ochii, negri aprinși de kokheul, sunt dulci și scanteioși; gura îi seamănă făcută pentru ris și sărutare, însă trandafirul inobocit după buzele sale nu se deschide nici odată lîndcă Freia, frumoasa roabă, iubește din inimă pe împăratul Juba. Ea s'apropie de culcușul împăratesc în virful picioarelor încălțate cu coturni brodați cu fir de aur. Binișor ea îi face vînt cu un evantaliu mare de pene, apoi, cu jumătate glas, cîntă patria necunoscută, părăsirea din copilăria ei, iubirea l'tremurătoare și disperată, făcută din adorație și groază către împăratul acesta de 30 de ani al cărui somn greu îl leagă ea. Și din lyra ei de lemn de sycamor, cu cap de Diană, ies suspine care însoțesc încet cîntecul ei naiv și barbar:

«Tu semeni, zice ea, cu mîndrul vultur negru care planează cu aripile întinse pe virfurile albastre ale zăcearului; tot astfel domină tu sufletul meu cu puterea și cu știința ta. Pentru ce nu te năpustești pe mine? Vreau să mă duc departe în regiuni unde nu se poate apropia nimeni... În minunile acestea când ea se lasă să fie dusă de transporturile poezii ei sîlbatică, cu poza d' extatică, cu frumusețea l'ucidată, al fi crezut că l' vezi sufletul părăsindu-l corpul și vagabondînd înprejura l', după cum mirosul plătitor în aer al unui crin nepătat și neatins ajunge ca să îmbalsămească o grădină.

Însă, vai! frumosul împărat este fecior, erunt, și așa de invățat încât biata roabă l'ar lua bucuros drept un zeu. Numidul acesta crescut în Roma, și-a împărțit viața între studii și bălăli! bălăli al căror număr nu se mai știe, și cari s'au sfîrșit cu bălălia de la Aetia.

El cunoaște mersul lumilor și evoluțiunile stelelor. În ziua fixată de el, ploți de stele aprinse cad pe pămînt, spre marea groază a barbarilor; lumea îl crede mai puternic de cât augurii și de cât toate divinitățile. Căpitani și femeile lui l'au văzut noți întregi, în picioare în virful palatelor sale, rezimat pe balustrade de aramă, și cu corpul acoperit cu o haină lungă albă; brațele l'nervoase cu mâini puternice, misteriosu l'obraz, ochii lui mari scinteiau sub lumina sîderală. Fîndcă desprețuște el astfel pe femeie negreșit că are de amantă vre-o stea luminoasă; și el înălțându-se spre dînsa, ea scoborîndu-se spre el, poate că se îmbrățișează în sinul nopții într'o iubire ideală și divină.

Freia se lasă pe împărat. Sufărca ei mirosească a verbină și a rozetă. Era tocmă sezonul de foc, pasiunea sufla cu siroco

amestecat cu emanațiunile câmpurilor de trandafiri și de migdalii.

Capul împăratului, lăsat pe spate, se înfundă în perinele violete, pîru l'anos fi acoperea fruntea l' jilavă cu mii de inele negre și gura l' se crăpa destul pentru a lăsa să apară între buzele groase și strălucitoare curatul zmalț al dinților. Se frămînta, negreșit din pricina vre-unui vis. Freia, speriată, își apropie de el capul bălan. Se rezima acum cu o mână pe pielea de cărtițe, cu fior în corp. Lyra l' scăpase din mâini: frumosul instrument rămăsese agățat de fețele de lână brodată cu coardele l' cari încă nu se liniștiseră.

De o dată, împăratul deschise brațele l' unse cu scorțoșoară și alte arome și le închise, înconjurînd pe Freia, care, îndoită pe pieptul lui, ca să l' vază mai bine, atingîndu-l poți zice, nu cutezase să facă o mișcare. O strînse în mâinile lui vinjoase cari semănau cu labele puternice ale unuiu dintre lei l' din Numidia. Ea se simți luată pe sus și strivită cu o păsănică pe care un vultur o duce în aer virtejindu-se cu un zgomot mare de aripl. O spaimă nespusea ei năbușă ori-ce țipet pe buze.

Cu greutate mare își mai putea lega gîndurile în crierul său slab; și cu toate acestea, în neînțeleșul sufletului său, un sentiment nepriceput i se suia încet cu licări de stele: era par'că o particică din mîndria zeitelor răspîndită în toată ființa ei; lanțurile robii desprinsă pentru tot-d'auna de picioarele sale; libertatea zărită într'o apoteoză pe un fund sbuciumat de vîntoase și de flăcări; și miragiuri depărtate a patrii pierdute: câmpuri de zma-

Inecat în fântână.—Locuitorul Stan Stoiaru, lingurar, din comuna Poiana, județul Iași, ducându-se la o fântână cu o cofetă pentru a scoate apă scâpă cofetă în fântână. El, ca s'o scoată, se coboară în fântână, însă nu mai putu ieși, așa că după puțin timp se inecă acolo.

STREINATATE

Foc.—Copii arși. — În ziua de 7 Mai s. n. a izbucnit în Eteris — stație balneară din Ungaria — un foc îngrozitor. Cea mai mare parte din monumente și vr'o sută de case au fost prada flăcărilor. În acest sinistru au pierit și mai mulți copii.

6 oameni omorâți. — În orașul Cubeu, din sudul Basarabiei, un rus a omorât o familie israelită, compusă din mamă, tată și 4 copii. Asasinul a fost prins tocmai în momentul când voia să treacă granița în România, unde a fost oprit de santinela română să treacă pe teritoriul nostru.

DIVERSE

Un feaomen extraordinar s'a observat Vinerea trecută în Budapesta. Pe la orele 2 după miezul nopții s'a văzut pe firmament un cerc în jurul lunii de o mărime extraordinară. El nu avea forma unui cerc, ci a unui semicerc neregulat, ale cărui margini însă tare străluceau în colorile curcubeului, și care părea că ațîrnă numai în aer. Atmosfera ce încungiura luna era cevași întunecată, cu toate acestea se puteau observa stelele mai apropiate de lună. La revărsatul zorilor fenomenul a dispărut.

Părinții și copiii. — Citim în *Neue Freie Presse* din Viena:

„În urma unei denunțări anonime, o comisiune judiciară s'a dus în locuința soților Ioan și Antonia Gessler și a constatat următoarele: Într'un colț al unei bucătări întunecoasă zăcea o ființă, ce semăna cu un schelet și care pe tot corpul, și pe obraz, era plină de tot felul de insecte. Imediat s'a trimis după un ingrijitor dintr'un spital de copii, care cu multă trudă a reușit să depărteze insectele de pe corpul nefericitei ființe. Aceasta era o copilă de șase ani; părinții ei lipseau de acasă. Copila proferea numai niște sunete nearticulate și prin gesturi arăta că vrea să mănânce. Ea fu dusă în spital unde, după ce i s'a dat de mâncare, a fost examinată și i s'a găsit trupul acoperit de vinătăi; afară d'asta un deget dela piciorul drept era cu totul turtit; mâinile erau pline de degerături. Medicii spitalului au constatat că fetița ar fi murit în scurt timp, dacă ar mai fi rămas în condițiile de viață din trecut și nici acum nu se știe, dacă va scăpa cu viață. Părinții cei sălbatici ai copilii au fost dați în judecată. La întrebările ce li s'au pus, tatăl și mama au răspuns cu atâta cinism și nerușinare, încât au revoltat pe judecători și pe toți cei de față. Ei spun, între altele, că fetița s'a bolnăvit pentru că mânca prea mult, pe când tot ei recunosc că sunt săraci, că n'au ce să dea de mâncare celorlalți trei copii ai lor..... Mama copilii a fost condamnată numai la zece zile închisoare, iar tatăl la trei zile. Judecătorul a declarat, că le-a dat o pedeapsă așa mică numai ca cei-lalți copii să nu sufere în lipsa părinților! Direcția spitalului însă a hotărât să nu mai înapezeze copila acestor părinți denaturati.

SERVICIUL TELEGRAFIC AL ROMANIEI LIBERE.

Paris, 10 Mai.
Redeschiderea Camerei s'a făcut în cea mai mare liniște cu un mare număr de deputați. Generalul Boulanger a depus un proiect de credit pentru a face experiențe de mobilizare a armatei în toamna acestui an. D. Wilson a cerut prioritate pentru proiectul de lege relativ la zahăr. D. Mahy cere menținerea legii militare. Propunerea d-lui Mahy este respinsă cu 297 voturi contra 227. Acest rezultat a produs o vie impresiune în Adunare. Dreapta și centru a votat propunerea d-lui Wilson.

Londra, 10 Mai.
Correspondentul parisan al ziarului *Times* anunță că procesul comisarului Schnaebel și al consorziilor săi ce se va judeca la Lipsca va avea un mare interes. Actul de acuzație ar conține 500 pagini și citirea lor va dura 4 ore.

Paris, 10 Mai.
Ziarul *Les Debats* zice că parlamentul englez nu mai poate să meargă înainte din cauza obstructionismului Irlandei care este ca o baricadă ce oprește țara întreagă în mersul ei. D. Gladstone atât de mult ataca prezvuse cu toate acestea această stare de lucruri. În fața unei asemenea situații, a daogă foaia franceză, Franța nu trebuie să fie prea severă pentru dificultățile ce le întâmpină ea însăși în aplicarea regimului parlamentar.

Constantinopol, 10 Mai.
Sultanul a primit vineri în audiență pe d. Nelidoff ambasadorul Rusiei. În această audiență s'a discutat foarte de aproape criza Bulgariei.

Petersburg, 10 Mai.
(Jacob) Jakub Kahn și fiul său Musa Kahn s'au declarat gata a renunța la Tronul Afganistanului în favoarea lui Eyub. Negocierile între delegații englezi și ruși în privința fruntariilor afgane nu stau tocmai așa de rău după cum se răspândise zgomotul din partea engleză. Anglia caută să ajungă repede la un aranjament înainte ca grave complicații să nu se ivească în Afganistan.

Viena, 10 Mai.
Ziarul *Correspondența Politică* zice că la Berlin lumea a fost surprinsă că revelațiunile *Gazetii Germaniei de Nord* au fost interpretate de presa austriacă ca având de scop să compromită pe contele Andras și pe contele Tisza. Această concepțiune este greșită de oare-ce comunicările făcute de ziarul german nu pot micșora întru nimic considerațiunea atât de justificată de care se bucură acești doi bărbai de Stat. Sferile politice de aici se arată foarte satisfăcute de această retractațiune a principelui de Bismarck.

Ziarul *Neue Freie Presse* din faptul că d. Nelidoff a avut o audiență la Sultan și generalul Kaulbars o conferință cu principele de Bismarck precum și din întoarcerea contelui Svaloff la Berlin, conchide că cesțiunea bulgară este din nou pusă pe cale de a fi deslegată.

(Agence Libre).

MAINOU

Ministerul este complectat prin intrarea d-lor Aurelian și Ghiorghian în Cabinet.

D. Brătianu rămâne ministru fără portofoliu (cancelar); d. Radu Mihai trece la interne; — în locul său (la lucrările publice) intră d. Aurelian; d. Ghiorghian ia portofoliul domeniilor.

Astăzi MM. LL. au plecat la Sinaia, pentru a se instala în reședința de vară.

Aci se va face Sâmbătă, primirea împărătesei Austriei, care, după câte știm, acum face întâia vizită la o curte streină.

De la Iași ni se scrie că Regele a fost foarte mulțumit de starea școlael comunale de meserii și de voioșia cu cari tinerii lucau și cântau în atelier.

Astăzi este la tribunalul nostru, ziua opozițiunii d-lor Balș și Filipescu, la sentința pronunțată în lipsă.

D. M. Cogălniceanu a sosit în Capitală.

Voința Națională reproduce considerabil mutilat articolul nostru privitor la scandalul de la Iași. Nu lipsesc numai bucăți întregi din acel articol, dar chiar frazele sunt ciuntite, în folos colectivist.

Ținem a știința pe cititori pentru această escamotare.

Delegațiunile din Transilvania adunate la Sibiu s'au pronunțat și de rëndul acesta, față cu alegerile, tot pentru pasivitate, care implică nerecunoașterea întrupării Ardealului la regatul Ungariei.

Intrunirea convocată de liberalii disidenți la clubul *Unirea* este amânată.

De ce?...

D. Dim. G. Teodorescu, directorul liceului Matei-Basarab, insistă pe lângă ministrul instrucțiunii publice ca să i permită a se retrage din această funcțiune.

În primile 10 zile ale lui Mai, d. Cobălcescu va conduce pe elevii școliei fiilor de militari din Iași la o excursiune geologică.

Se așteaptă un nou manifest din partea opozițiunii unite cu privire la situațiunea internă și externă a statului român, sub fericita cărmuire a d-lui Brătianu.

Un nou consiliu de miniștri s'a ținut astăzi, pentru eupednirea afacerilor, cari au rămas îndărăt cu petrecania oficială din săptămâna trecută.

Bugetul învățământului primar urban a crescut însemnător în ultimii 10 ani.

La 1863 era de 806.906 lei.
La 1870 a fost de 1.274.250 lei.
La 1875 a fost de 1.352.356 lei.
La 1880 a fost de 1.720.240 lei.
La 1885 a fost de 2.664.576 lei.
Acum s'apropie de 3 milioane.

D. V. Carno-Munteanu va ținea diseară la orele 8 și jum. în localul Mi-

nisterului Domenielor o conferință asupra rolului experimentațiunii în silvicultură.

ARTE—TEATRE

Teatrul Dacia.—Miercuri, 29 Aprilie, beneficiu, se joacă *Paraponisul, Sora lui Jocris* și bucăți de versuri.

Joi, 30 Aprilie, *Hai cu nunta*, beneficiu mai multor asociații.

Vineri, 1 Mai, la *Dacia: Noaptea furtunoasă*, în beneficiu.

Sambătă seara 2 (14) Mai, societate filarmonică germană *«Liedertafel»* va da în sala Ateneului, un concert cu concursul d-nei Bessie Ionescu, care a bine voit a contribui cu cunoșutul d-sale talenți la reușita acestor serate musicale, care este asigurată printr'un program foarte variat și bine alcătuit.

Acest concert se vor auzi și mai multe coruri de doamne și de domni.

Aceste coruri vor cânta între altele și *România* de Wachmann.

Inceputul concertului la 8 și jumătate ore precis.

Duminică, 3 Mai, beneficiu lui Iulian; — se joacă *Choufouri, Mascotta* (actual I) și încă o comedie.

Teatrul Dacia.—Marți 5 Mai, beneficiu d-lui V. Alexandrescu, — *La vila regală;—Odă la Eliza și Chibrituri românești.*

Cercul Sidoli: În toate zilele reprezentație cu program schimbat și pantomime. Duminică și Sărbătorile, două reprezentații, una la 3 ore p. m., și alta la 8 1/2 seara. Inceputul reprezentațiilor deseară la 8 1/2 fix.

NOTIȚE LITERARE

REVISTA LITERARĂ, anul al VIII-lea Nr. 2, apare o dată pe lună, și are următorul sumar: *Pipița și Mitu*, năvelă după Theuriet de Dumitru Stănescu. — Drepturile populorului, conferință de Al. Petrescu. — Vînă, poesie de A. C. Bacalbașa. — În furtună, de Arthur F. Gorovei. — Cotoiul negru, năvelă după Edgar Poe de Th. M. Stoenscu. — Amicul meu Th. Boian, versuri de colonel G. Boteanu. — Desvoltarea Ist. a Ser. Postal de Romulus N. Preda. — Știința istorică, Istoria Istoriei de B. Florescu. — Peste Dunăre, Dramă de Gr. Ventura. — Uitarea, poezie de d-ra Elis. M. Ionescu. — Vref să te iubescă bărbatul tău, de Redacțiune. — Români din Basarabia de G. P. Samurianu.

BULETINUL SOCIETĂȚII GEOGRAFICE ROMÂNE publicat prin îngrijirea d-lui *George I. Lahovari*, Secretar-general al societății. Anul al VIII-lea, trim. I. are acest sumariu: **Partea I. Actele societății.**—Programa lucrărilor Adunării generale din 1887. — Procesele-verbale ale ședințelor din 13/14 și 21/22 Februarie 1887. — Raportul secretarului general. — Procesul-verbal al comisiiei verificatoare. — Comptul exercițiului 1886. — Bugetul anului 1887. — Bibliografie geografică română (urmare). — Lista membrilor donatori. — Scrisoarea d-lui D. Sturdza către Maj. Sa Regele. — Premiul *«Dimitrie A. Sturdza»*. — Premiul *«Ion Fetcu»*. **Partea II. Memorii, conferințe etc.** — Sur les Éléments Turcs dans la langue Roumaine, par M. B. P. Hasdeu. — Pădurile noastre, conferință de d. inginer Antonescu-Remus. — Despre pitorescul geografic, conferință d-lui Th. Basilescu. — Drumul de la Roman la Piatra de P. Condrea. — *Supplément.* Material pentru un dicționar istoric și geografic al României, adunat de d. George I. Lahovari (urmare).

A apărut al 2-lea număr **INVATĂTORUL PENTRU TOȚI** Scopul acestei foii este de a învăța limba germană fără profesor. Prețul abonamentului Un an : 30 lei ; șase luni : 15 lei ; trei luni : 7.50

Al 3-lea număr va apare **JOI 30 APRILIE** Administrația Strada Clemenței, I, Bucurest.

SURZENIA

Recomandăm cu tot dinadinsul persoanelor lovite de surzenie Microfonul auricular IMPERCEPTIBIL inventat de d. doctor Maine din Paris. Acest prețios instrument acustic este aprobat de ACADEMIA DE MEDICINA din Paris și a obținut MEDALIA DE AUR la expozițiunile internaționale din Paris și Anvers. El se adaptează la conductul auditiv, se pune și se scoate după voie, permite de a lua parte la o convorbire generală, — redă organului celui mai rebel funcțiunile sale și vindecă sfințiturile. Se poate zice despre microfonul auricular că el este pentru urechi ceea-ce sunt ochelarii pentru ochi. Aceste rezultate sunt dobândite fără REMEDII și FARA OPERAȚIUNI și aparatul nu pricinujește nici suferință și nici durere. Se primește FRANCO prin poșta împreună cu instrucțiunile necesare trimițând un mandat postal sau un ček de 50 (cincil-zeci) franci la inventatorul d. doctor MAINE, 142, Rue Legendre, Paris.

160,000 LEI DE IMPRUMUTAT Doritorii se vor adresa Strada Sfinților, Nr. 4.

ZIARUL „ROMÂNUL“ Se află de vinzare la librăriile Sococ, Alcalay, Haimann, Rânișteanu, Graeve și C. Ioanițiu.

BURSE STREINE

Bursa din Paris
Cursurile pe ziua de 10/10 Aprilie (Mai)

Valori	
Externe	65
Renta franceză 3%	80 8/8
bulevard 10 ore.	
Renta franceză 4 1/2%	108 15
Renta română perpetuă 5%	90
Imprumutul etenic 1879	372
1881	334 50
Banca otomană	512 50
bulevard 10 ore.	
Datoria turcească	13 65
Loturi turcești	32
Datoria unificată a Egiptului 6%	376
Italiane 5%	97 85
Unguresci 4%	81 50
Schimb	
Schimb asupra Londrei la vedere	26 25
Bruxel.	26
Berlin.	122 1/2
Tendința pieței : fermă	
Bursa din Viena	
Napoleon	10.05
Imperial rusesc	
Lira turcească	11.99
Argint contra hârie.	
Rubla de hârie comptant.	
Renta de aur	
Renta de aur unguresc	111.90
Renta metalică	82.35
Renta de hârie	81.20
Credit Anstalt	279
Loturi turcești	
Schimburi	
Amsterdam la vedere	
Berlin	62.35
Londra	127
Paris	50.35
Tendința pieței : fermă	
Bursa din Berlin	
Napoleon	16.16
Rubla comptant	179.25
Renta română amor. 5%	94.50
Drum. de fier român. 5%	102
6%	105.90
Imprumutul municipal de București Danubian Offenbeim	93.50
Schimburi	
Belgia	80.30
Londra	203.15
Paris	80.45
Tendința pieței : fermă	

(Agence Libke.)

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drancea
Vechiul de 4 ani, calitate superioară
tutur altor vinuri.—15 fr. vadra și
ALB DE DRAGAȘANI
din recolta anului 1883. — 15 fr. vadra la
PAUN POPESCU & Comp.
18, STRADA LIPSCANI, 18

CASA DE SCHIMB C. STERIU & Comp.
No. 19, STRADA LIPSCANI, No. 19.
Pe ziua de 10 Apr. (Mai) ora 10, 1887.

	Cump.	Vend.
5% Imprumutul Comunal 1883	76 1/4	76 3/4
5% „ „ „ 1884		
5% Scrisurii Funciare urbane.	85	85 1/2
6% „ „ „	95 3/4	95 1/2
7% „ „ „	101	102 1/2
7% „ „ „	88 1/2	89
5% Renta română perpetuă.	105	105 1/4
5% „ „ „	90	91
6% „ „ „	93 1/2	94 1/2
6% Oblig. de Stat conv. Rurale.	88 1/2	89
6% „ „ „		
7% Imprumutul Stern 1864		
8% „ „ „		
5% Scris. fonc. Urbane de Iași	76	77
6% Imprum. Com. de Iași Asphalt		
Oblig. Casel Pension. (nom. 300)	215	220
Impr. cu prime orașul Bucurest.	35	36
Acțiuni Construcțiunii.	115	120
Naționala		
Dacia-România.	245	250
Banca Națională	940	950
Banca României	150	175
Fabrica de Hârtie.		
Fiorini Valuta Austriacă.	200 1/2	201
Mărci Germane.	124 1/2	126
Bilete Francese.	100 1/2	101
Englese.	25 1/2	25 1/2
Ruble Rusești	2.20	2.30
Aur contra Argint	15 1/4	15 3/4
Napoleondur contra aur.	20.08	20.15

NB. Cursul de mai sus este în moneda de aur scoțit după cursul fiscalul.
Adresa pentru telegrame : STERIU.

ralde străbătute de fluvii mari reflectând turme pacnice; flori mai mici, cu miroase mai delicate; grosimea elastică a mușchiului la picioarele stejarilor și răcoarea balsamică a aerului natal străbătând pădurile; coliba din care iese fum și în care se usucă plășile agățate de învelișele de șovar; pe urmă, femeii ca și ea, albe și blonde; bărbaii grosolanți, cu aspectul sălbatic, cu vocea groasă, cu inima de copil; rebelul în sfințit; lungile peregrinări; desordinea lagărelor; sosirea ei în țara aceasta unde arde soarele.

Ceasul greul al odihnei după mâncare trecuse, viața d'afară își relua cursul și un zgomot nepriceput venea din orașul biziitor, întocmai ca un roi când se deșteaptă. Și Juba, crezând poate încă că a posedat visul său, neprinzibila amantă, fantomă greutăată a zilelor ș'a nopților lui, își veni în fire; fiind că fericirea nu poate, vai! să se măsoare cu timpul, ori-care i-ar fi durată, nu'i nici o dată mai mult de cât un fulger, nu o poți fixa. Atunci, lăsându'i în jos ochii săi mari fierși, în cari se și stingea repede expresiune a voluptății, pe biata creatură a căruil golicione pune o pată de cacom pe pieile de cârțițe, și respingându o cu groază, pronunță o injură răzgrozavă, ridicând pe ea, amerințătoare, brațele'i mușchioase scinteitoare de pietre scumpe.

Nebună, tremurând, trecând de la nespusa beție la cumplită spaimă, Freia crezu că moartea ei s'arătă din cer. Bănui îndată că sevirșise cel mai groaznic sacrilegiu unindu-se cu acest semizeu, ea, captivă, barbară, roabă. Speriată că mai trăește

după o ast-fel de fără de lege, voi s'apuce năntea răzburării zeilor, și repezindu-se pe terasa care domina marea, sări peste balustradă și s'azvirlu în valuri.

III

La strigarea împăratului alergară căpitani și slujitori. Juba însărcinează pe cei mai îndrăzneți să zmulgă din mare corpul Freii și să i-l aducă. Pe când oamenii se năpusteau ca să i implinească porunciile, el întrebă pe căpetenia robilor cine era trista lui amantă. Acesta nu știu să i spuie.

Freia fusese adusă copilă mică printre robii osindii la moarte și scăpase ea singură de mâcel, nu se știa nimic de originea ei. De unde venea ea? Vre-o fată galică negreșit adusă în Mauritania de întâmplările luptelor și de zbuciumările lumii. Limba ei era necunoscută și în nefolositorul serai unde 50 de frumuseți îmbătrăneau într'un plucis luxos, nu se găsea nici o femeie care să pară ca dinsa făcută din zăpadă și aur.

Juba, în picioare în mijlocul atriiului, aștepta să se întoarcă trimiși. Inimă'i deschisă pentru senzațiuni necunoscute era grozav de tulburată. Juba uita tot : știința, gloria și fecioria lui așa de bine păstrată până atunci, care'l făcuse neinvins, credea el, mai puternic și mai genial. Bunul acesta prețios, prostiuit în brațele unei roabe, nu'i cășuna nici o părere de rău. Vezi că în ceasul acesta ea era regina,

roaba asta, regină, Gala asta cu părul de aur p'ai cărei părinți ei omorase ei; ea știuse să dispară, să intre în vis, să se idealizeze în moarte; copila pricepuse, cu ghi-cirea iubirii, că cel mai bun mijloc d'a trăi în inima lui Juba, era ca să i scape în imposibil.

Ziua era către sfințit când o muzică funebă și ciudată s'auzi, vestind jalnică descoperire. Cântăreții din cimbele, din tamburine, din clopoței și lyre intrară, precedând corpul Freii. Patru robi, îmbrăcați cu tunice galbene, aduceau pe fată; se oprită în fața lui Juba. Cu un gest scurt el le arătă patul împărătesc; oamenii se codeau, coprinși d'o spaimă nespuse; însă după al doilea semn al împăratului, trebură să depue ușoara lor povară pe ael pat.

Cadavrul Galei, în poza în care murise, luminat de cele din urmă raze ale soarelui, se detașa pe blăniile închise; părul ei lung amestecat cu alge și cu melci de mare atârna împrejură'i ca o mantie țesută din fir și pietre scumpe. O acoperă cu o floră, cu aceiași trandafiri dedicați Dianei, lângă cari se oprise albul catir al împăratului în ajunul fundării orașului.

Juba s'apropie de moartă și i sărută buzele'i descolorate și plătne. Florile cari împodobeau culcușul funebru primară lacrimile lui, și se udară. Fură puse, ca suprem omagiu, încercate încă de roa inimi unui împărat, într'unul din acele vase, a căror gât împodobit cu ghirlande de flori, arăta în toată puritatea sa stylul Nicostenei. Și ast-fel plin de roze și de flori fu pus în mormintul Freii.

IV

Noșprezece sute de ani după aceea — acum trei ani, găsil în orașul mort, căutând într'un sacofagiu bogat, vasul acesta în care picaseră, printre roze, lacrimile împăratului Juba. Obiectul acela prețios, admirabil conservat, părea ieșit de ieri din mâinile anticului artist. Lacrimile, vai! nu se mai cunoșteau. Însă, lucru ciudat, negre și răsucite, exalând un parfum par'că de mormint și de flori uscate, parfumul neantului, în fundul amforei, zăcea câte-va frunze de roze.

Și gândindu-mă la amoriurile depărtate, la amantele moarte, la acele pasiuni cu o suflare așa de mare din cari nu mai rămâne nimic, afară de glasurile pribege cari când vine primăvara vorbesc încet fetelor tinere și sunt sufletul chiar al amorului ce renaște ca o salamandră din cenușa prietenilor noastre răposate, mă întreabai pentru ce lacrimile nu întrețin veșnic frăgezimea trandafirilor.

Pricina este că în văile unde filție, mișcându-se și ușoare ca niște valuri de femeie, negurile violete, pe coama riposată a dealurilor și până în virful munților, pretindându în sfințit, n'ar mai putea în colți de cât trandafiri veșnic fecundați de lacrimile neîncetate ale genului omenesc întristat.

SPARTALI.

MARELE CIRC SIDOLI. Astăzi și în toate zilele MARE REPRESENTAȚIUNE. Cu programa foarte bogată și Mare Pantomimă. In toate Mercurile și Sâmbetele Mare Reprezentațiune Highe-Life.

ANUL XI. — 10 Bani exemplarul — BUCUREȘTI. PUBLICITATEA ZIARULUI „ROMANIA LIBERA” APARE IN TOATE ZILELE DE LUCRU. ABONAMENTELE: IN CAPITALA Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.

Fr. KERNREUTER, 117, VIENA, HERNALS, HAUPTSTRASSE, 117. — Fabrică de Mașini, Pompe, Tułube și unelte de stins focul. — Tulumbe cu vapor, tulumbe-trasuri, tulumbe cațuțe ușoare, hidrofore, cațuțe de apă, cară de echipaj, scări de foc și echipamente, tulumbe de magazii și grădini, pompe pentru ori-ce scopuri, burdufuri și înfășurătoare, etc.

TAPETURI, PERVASURI POLEITE și PLAFUNURI IN RELIEFF. Vergele de alamă pentru Scări, Sticle pentru Uși (Gard-porț) din cele mai renumite fabrici, cu prețuri foarte moderate, recomandă Onorabilul Public subsemnatul.

Societatea de BASALT ARTIFICIAL și de CERAMICA dela Cotroceni anunță pe Onor. Public că Direcțiunea și depositul principal S'a Mutat în Strada Regală, Nr. 17.

MOSIA NUMITA CATUNUL BORDEA compusă de trupurile: Cătaridesți, Arionestii, Stănești și Lăscoi unite într'un corp, în întindere de 6.000 pogoane aproximativ, situate în plasa și județul Ialomița în depărtare de o jumătate oră de gara Slobozia și o oră de gara Ghimpați se arendează de la 23 Aprilie 1888.

VLADIMIR CROITORUL CURȚII. 4, Str. Regală, 4. Bucuresci.

PRIMA FABRICA ROMANA DE ADEVERAT KIFIR-KUMIS DIN CAUCASIA A d-lui FLOR LUKIANOFF. BUCUREȘTI Strada Șerban-Vodă Nr. 229.

O PIVNITA De închiriat în Strada Regală.—Doritorii se vor adresa la d-nii proprietari F. Göbl Fii, Pasagiul Român, Nr. 12.

HOTEL FIESKI —BUCUREȘTI— SITUAT IN CENTRUL ORASIULUI Nr. 7, STRADA ȘELARI Nr. 7. Se găsec apartamente pentru familii cu anul și cu luna cu prețuri foarte moderate. Camere de la fr. 1—5 pe zi.

KIFIR-KUMIS se numește o potiuă produsă din lapte proaspăt pe o anumită cale a fermentației care introducându-se în medicină, de celebritățile medicale ale Europei azi este estinsă peste întreaga Europă. Patria Kifir-Kumisului este Asia de Nord, unde popoarele indigene îl întrebuințează ca medicament, mai ales în contra Tuberculozei (oftice).

Mare depou de specialități medicinale — STREINE SI INDIGENE — PARFUMERIE, OBIECTE DE CAUCIUC. ELIXIR EUPEPTIC DIGESTIV COMPLET. VELOUTINE preparat de Victor Thüringer, farmacist.

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE IN ROMANIA valabil de la 20 Maiu 1 Iunie 1886. Table with columns for stations (e.g., București, Roman, Giurgiu, Ploiești) and train details (Denumirea trenurilor, Acc. Pers. Plac. Acc.).